multum ex tumultu: bellū ex bello ſerunt Saturnini olim poſt ſulpicii: dei. Marii Damaſippiq; nūc Lepidi
Satellites: præterea Etruria atq; omnes reliquiæ belli arrectæ Hiſpaniæ armis ſollicitæ: Mithridates in late
re ueſtigaliū noſtrorū: quibꝰ adhuc ſuſtentamur diē bello circūſpicit. quin præter idoneū ducē nihil adeſt ad
ſubuertendū impiū. Quos uos oro atq; obſecro. P. C. ut animaduertatis ne patiamini licentiam ſcelerū quaſi
rabiē ad integros contractu ꝓcedere: Nā ubi malos præmia ſequunt̄: haud facile quiſquā gratuito bonꝰ e: an
expectatis dū exercitu rurſus admoto ferro atq; flāma urbē inuadat quod multo ꝓpriꝰ eſt ab eo quo agitat
ſtatu quā ex pace & concordia ad arma ciuilia quæ ille aduerſum diuina & humana oīa cœpit. Nō ꝓ ſua aut
quorū ſimulat iniuria: Sed legū ac libertatis ſubuertēde: angit̄ enim ac lacerat̄ animi cupidine: & noxarū me-
tu expers conſilii inquies hæc atq; illa temptans metuit ocium: odit bellum: Luxu atq; licentia carendum ui-
det: atq; interim abutitur ueſtra ſecordia. Neq; mihi ſatis conſilii ē metū an ignauiam an demētiā eā appellē
q uidemini intēta mala quaſi fulmē optare ſe quiſq; ne attingat. Sed ꝓhibere ne conari quidē: & quæſo conſi-
derate quā conuerſa rerū natura ſit antea malū publicū occulte: auxilia palā inſtruebant̄: & eo boni malos fa
cile anteibant. Nūc pax & concordia diſturbant̄ palā: defendunt̄ occulte quibꝰ illa placēt. In armis ſunt uos in
metu. Quid expectatis niſi forte pudet aut piget recte facere: an Lepidi mandata animos mouet̄: Qui pla
cere ait ſua cui que reddi: & aliena tenet: Belli iura reſcindi cū ipſe armis cogat ciuitatē confirmari: quibus adē
ptam negat concordiæ gratia tribuniciam poteſt reſtitui ex qua oēs diſcordiæ accenſæ peſſime oium atq; ī
pudētiſſime tibi ne egeſtas ciuiū & luctus curæ ſunt: cui nihil eſt domi niſi armis partū aut per iniuriē. Alte-
rū conſulatū petis quaſi primū reddideris: bello concordiam quæris quo parta diſturbat̄: noſtri ꝓditor: iſtis
in uicꝰ hoſtes oīum bonorū: ut te neq; hoīum neq; deorum pudet: quos perfidia aut periurio uiolaſti: q quā
do talis es: maneas in ſentētia: & retineas arma. Te hortor neu prolatandis ſeditionibus inquies ipſe nos in
ſollicitudine attineas: neque te prouinciæ neque leges neque dii penates ciuem patiuntur. Perge qua cœptas
ut quam maturiſſime merita inuenias. Vos autem. P. C. quouſq; cunctando. R. Pu. intutam patiemini &
uerbis arma tēptabitis: delectus aduerſum uos habiti: pecūiæ publicæ & priuatim extortæ: præſidia dedu
cto atq; impoſita: ex libidine leges impant̄. Cū interim uos legatos & decreta paratis: quanto mehercule aui
diꝰ pacē petieritis tanto bellū acrius erit: cū intelliget ſe metu magis quā æquo & bono ſuſtētatū. Nam q tur
bas & cædē ciuiū odiſſe ait: & ob id armato Lepido uos inermes retinet: quæ uictis tolleranda ſunt: ea cū fa
cere poſſitis patiamini potius cenſet: ita illi a uobis partē uobis ab illo bellum ſuadēt hæc ſi placent: ſi tanta
torpēdo aīos oppreſſit: ut obliti ſcelerū Cinnæ cuiꝰ in urbē reditu decus ordines huiꝰ interiit. Nihilominꝰ
uos atq; coniuges & liberos Lepido ꝑmiſſuri ſitis: quod opꝰ decretis: quid auxilio: Catuli quin is & alii boni.
R. P. fruſtra curant. Agite ut libet. Parate uobis Cethegi: atq; alia proditorū patrocinia. q rapinas & incen-
dia inſtaurare cupiunt rurſus aduerſum deos penatis manꝰ armare. Sin libertas & uera magis placent decer-
nite digna nomini: & sugete ingeniū uiris fortibꝰ: adeſt nouꝰ exercitꝰ: ad coloniæ ueterū militum: nobilitas
omnis: duces optimi: fortuna meliores ſequit̄. iam illa quæ ſecordia noſtra collecta ſunt dilabent̄. Quare
ita cēſeo quoniam lepidꝰ exercitum priuato conſilio paratum cum peſſimis & hoſtibꝰ Rei p. contrahit: hor
dinis autoritatē ad urbē ducit: uti. Ap. Claudiꝰ interrex cum. Qu. Catulo procos: & cæteris quibꝰ imperium
ē urbi ꝓſidio ſint: aperamque debet ne in quid. R. P. detrimēti capiat.

ORATIO. C. COTAE. COS. AD POPVLVM

QVirites multa mihi ꝑicula domi militiæ: multa aduerſa fuere quorū alia tolleraui: partim repuli
deorū auxiliis & uirtute mea in q̄ is oībꝰ unquā animꝰ negocio defuit: neq; decretis labos malæ
ſecūdæque res. opes non ingeniū mihi mutabant. At contra in his miſeriis cuncta me cū fortuna de
ſeruet̄. Præterea ſenectꝰ per ſe grauis curam duplicat: cui miſero acta iam ætate ne mortē quidē honeſtam ſpe
rare licet. Nam ſi parricida ueſtri ſum: & bis genitꝰ hic deos pēatis meos patriamq; ſummum īperium uilia
habeo quis mihi uiuo cruciatꝰ ſatis ē. aut q̄ pœna mortuo. Cum oia memorata apud inferos ſupplicia ſcelere
meo uici a prima adoleſcētia in ore ueſtro priuatꝰ & in magiſtratibꝰ egi q lingua: q cōſilio meo: q pecunia
uoluere uſi ſunt: neque ego callidam facundiam: neq; ingenium ad male faciēdum exercui: auidiſſimꝰ priua
tæ gratiæ maximas inimicitias ꝓ: R. P. ſuſcœpi quictꝰ cum illa ſimul cum egēs alienæ opis plura mala ex-
pectarē. Vos Quir. rurſus mihi patriam deos pēatis cum ingēti dignitate dediſtis pro quibus beneficiis uix
ſatis gratꝰ uidear ſi ſingulis animam quam nequeo conceſſerim. Nam uita & mors iure naturæ ſunt: ut ſine
dedecore cum ciuibus fama & fortunis integer agas: id dono datur atq; accipitur. Cōſules nos feciſtis Qui
rites: domi belli que impeditiſſima re. p. Namq; imperatores hiſpaniæ ſtipendium: milites: arma frumen-
tum: poſcunt & id res cogit quoniam defectione ſociorum: & Sertorii per montis fuga: neq; manu certare
poſſunt: neq; utilia parare: exercitus in aſia ciliciaq; ob nimias opes mithridatis aluntur. Macedonia plena
hoſtium eſt nec minus italiæ maritima & prouinciarum cum interim uectigalia parua & bellis incerta uix
partem ſumptuum ſuſtinent: ita claſſe quæ commeatus tuebatur: minore quam antea nauigamꝰ hæc ſi do-
lo aut ſecordia noſtra contracta ſunt agite uti non & ira ſupplicium ſumite: ſin fortuna communis aſperior
eſt quare indigna uobis nobiſq; re. p. incipitis: atq; ego cuius ætati mors propior eſt: non deprecor ſi quid
ea uobis incommodi demitur: neq; mox ingenio corporis honeſtius quam pro ueſtra ſalute finem uite fece
rim: ad ſum. En. C. Cos. facio quid ſæpe maiores aſperis bellis facere: uoueo dedoq; me pro re. pu. quam
deinde cui mandetis circunſpicite. Nam talem honorem bonus nemo uolet: cum fortune & maris & belli
ab aliis acti ratio reddenda aut turpiter moriendum ſit tantummodo in animis habetote non me obſcelus
aut auaritiam cæſum. ſed uolente pro maximis beneficiis animam dono dediſſe per uos Quir. & glo-

tiã maioꝝ tollerate aduerſa:& conſulite Rei publi. multa cura ſummo impio ineſt multi ingentes labores:
quos ne q̄cquã abnuitis:& pacis opulẽtia q̄riti:cũ oẽs ꝓuīciæ regna maria terræ q̄ aſpa aut feſſa bellis ſint:

ORATIO MACRI.TR.PL.AD PLEBEM.

SI Quir.parum exiſtimaretis quid inter ius a maiorībꝰ relictũ uobis:& hoc.a. Sulla paratũ Seruitiũ
intereſſet:multis mihi diſſerẽdũ fuit:docẽdũq; quas ob iniurias & quotiẽs a patribꝰ armata plæbes
feciſſet:utiq; uīdices parauiſſet omnis iuris ſui. TR.PL.nũc portati modo reliquũ ẽ & ire primũ uia
q̄ capeſcẽdã arbitror libertatẽ:neq; me ꝑterit quãtas opes nobilitatis ſolꝰ impotẽs inani ſpeciẽ magiſtratus
pellere dominatiõe incipiã:quantoq; tutiꝰ factio noxioꝝ agat:quã ſoli innocẽtes ſed præter ſpem bonã ex
uobis(quæ metũ uicit)ſtatui certaminꝰ aduerſa ꝓ libertate potiora,eſſe forti uiro quã omnino non certauiſ
ſe:quãq̄ oẽs alii creati ꝓ iure ueſtro uim cũctã & impia ſua gratia aut ſpe,aut præmiis in uos conuertere:me
liuiq; habẽt mercede relinquere:quã gratis recte facere.Itaq; oĩs conceſſere iam in paucoꝝ dominationẽ:q
ꝑ militare nomẽ ærariũ:exercitꝰ:regna:prouintias:occupare:& arcẽ habẽt ex ſpoliis ueſtris cũ interim mo
re peccoꝝ uos multitudo ſingulis habẽdos fruendoſq; ꝓbetis exuti omnibꝰ quæ maiores relinquere:niſi q
a uobis metipſi per ſuffragia ut præſides olim nũc dominos deſtinatis Itaq; conceſſer̃ illuc oẽs & mox ſi ue
ſtra receperitis ad uos pleriq;(raris enim animꝰ eſt ad ea quæ placent defendẽda)cætera ualidiorũ ſunt. An
dubium habetis num officere q̄d uobis uno animo ꝑgentibꝰ poſſit? quos languidos ſecordeſq; pertimuere:
niſi forte.C.Cota ex factiõe media Conſ.aliter quã metu iura quædã. Tr.Pl.reſtituit & quãquã.L. Sicinꝰ
primus de poteſtate Tr.loq auſus muſſantibꝰ uobis circũuentus erat:tamẽ priꝰ illi inuidiã metuere quã uos
iniuriæ pertæſum eſt:quod ego nequeo ſatis mirari.Quir.nã ſpẽ fruſtra fuiſſe intellexiſtis:Sulla mortuo q
ſceleſtũ impoſuerat ſeruitium:finẽ mali credebatis:ortꝰ eſt longe ſæuior Catulꝰ:tumultus interceſſit Bruto
& Aemelio Mamerco Coſſ.Dei.C.Curio ad exitiũ uſque inſontis tribuni dominatꝰ eſt:Luculꝰ ſuperiore an
no quãtis animis ierit in.L.Quinctuim uidiſtis:quãte deniq; nũc mihi turbæ concitãtur:q ꝓfecto in caſſũ
agerent ſi priꝰ q̄ uos ſeruiendi finẽ illi dominatiõis facturi erãt præſertim cũ his ciuilibus armis dicta alia:
Sed certarũ utrinq; de dominatiõe in uobis ſit:Itaq; cætera ex licẽtia aut odio aut auaritia in tẽpꝰ arſere per
mãſit una res modo quæ utrinq; quæſita ẽ:& erepta in poſterũ uis tribũitia:telũ a maioribꝰ libertati paratũ
quod ego uos moneo quæſoq; ut animaduertatis:neu nomina rerum ad ignauiam mutãtes ociũ pro ſerui
tio appelletis:quo iam ipſo frui:ſi uera & honeſta flagitiũ ſuperauerīt non ẽ conditio:fuiſſet ſi omnino geſ
ſetis:nũc animũ aduertere & niſi uiceritis quoniã omni iniuria grauitate tutior eſt artius habebũt. Quid cẽ
ſes igit̃ aliq̄s ueſtrum ſubiecerit primum oĩum omittẽdum morẽ hunc quẽ agitis impigræ linguæ : animi
ignaui:non ultra concionis locum memores libertatis:deinde ne uos ad uirilia illa uocẽ quo tribunos plebi
modo patricium magiſtratum.Libera ab autoribꝰ patriciis ſuffragia maiores ueſtri parauere quãuis omnis
Quir.in uobis ſit & quæ iuſſa nunc ꝓ aliis toleratis ꝓ uobis agere aut non agere certe poſſitis:Iouẽ aut aliũ
quẽ deum conſultorẽ expectatis:magna illa conſulũ imperia & patrum decreta uos exequendo rata efficitis
Quir ultroque licẽtiã in uos auctum atq; adiutum ꝑperatis neq; ego uos ultum iniurias hortor magis uti
requiẽ cupiatis neq; diſcordias ut illi criminant̃ ſed eaꝝ finẽ uolens iure gentium res repeto. & ſi ptinaciter
retinebunt non arma neq; ſeceſſionẽ tantummodo nec amplius ſanguinẽ ueſtrum præbeatis cenſebo : ge
rant habeantq; ſuo modo ĩperia:quærãt triumphos Mithridatem Sertorium & reliquias exulum perſequã
tur cum imaginibus ſuis:abſit periculum & labos q̄bus nulla pars fructꝰ eſt:niſi forte repentina iſta frumen
taria lege munia ueſtra pẽſant:qua tamen quin iis modis libertatem omnium æſtimauere qui profecto nõ
amplius poſſunt alimentis carere namq; utilis exiguitate mors prohibetur:Seneſcunt uires:ſic neq; abſolui
cura familiari tam parua res:& ignaui qui uſq; tenuiſſimas perfruſtant̃:quæ tamẽ quamuis ampla quoniã
ſeruicii:præcium oſtentaret̃ cuius torpedinis erat decipi & ueſtrarum rerum ultro iniuria gratiam debere:
Nam que alio modo neque ualent in uniuerſos nequæ conabuntur:Cauendus dolus eſt.Itaque ſimul com
parant delinimenta & differunt uos in aduentum Cnoxi.Pompei:quem,ipſum ubi pertimuere ſublatum ĩ
ceruices ſuas ſua mox dempto metu lacerant:nequa eos pudet uindices uti ſe ferunt libertatis tot uiros ſine
uno aut remitter̃ iniuriã non audere aut ius non poſſe defendere:mihi quidẽ ſatis ſpectatum ẽ Pompeium
tantæ gloriæ adoleſcẽtẽ malle principem uolentibꝰ uobis eſſe quam illis dominationis ſocium autoremq;
in primis fore tribunitiæ poteſt:Verum Quir.antea ſinguli ciues,in pluribus non,in uno cuncti præſidia
habebatis:neq; mortalium q̄ſquã dare aut eripe talia unꝰ poterat:Itaq; uerboꝝ ſatis dictum ẽ:neq; enĩ igno
rãtia res claudit:uerum occupauit:neſcio qua uos torpedo:qua nõ gloria mouemini neq; flagitio : cunctaq;
ꝓſenti ignauia mutauiſtis abunde libertate rati q a tergis abſtinetur & huc ire,licet atq; illuc munera ditium
dominoꝝ:atq; hæc eadẽ non ſunt agreſtibꝰ ſed ceduntur inter potentium inimicitias donoq; dant̃ in prouĩ
cias magiſtratibus:ita pugnatur & uincitur paucis:plæbes quocũq; accidit prouictis ẽ:& indies magis erit.
Siquidẽ maiore cura dominationem illi retinuerint quã uos repetiueritis libertatem:

EPISTOLA CN.POMP.AD SENATVM

SI aduerſus uos patriamq; & deos penatis tot labores pericula ſuſcepiſſem:quotiẽs a prima adole
ſcentia ductu meo ſceleſtiſſimi hoſtes fuſi:& uobis ſalus quæſita eſt: nihil amplius in abſcentem
me ſtatuiſſetis quam adhuc agitis.P.C.quem contra ætatem proiectum ad bellum ſæuiſſimum
cum exercitu optime merito quantum ẽ in uobis fame miſerrima omnium morte cõfeciſtis:hac ĩ ſpe.P.R.
liberos ſuos ad bellum miſit:hæc ſunt præmia pro uulneribꝰ:& totiẽs ob rem pu.fuſo ſanguine:feſſus ſcri
bendoq; mittendo legatos omnis opes & ſpes priuatas meas conſumpſi:cum interim a uobis ꝑ triennium